

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentaria Vetustissima & profundissima Super Canticvm Canticorum Salomonis Qvod Hebraice Dicitvr Sirhasirim

Wolbero <de Sancto Pantaleone>

Coloniae Agrippinae, 1630

Versvs XI. Egredimini & videte filiae Syon Regem Salomonem in diademate quo coronauit eum mater sua, in die desponsationis illius, & in die laetitiae cordis eius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10027

cordiæ magnitudinem summopere attendamus, quia per hanc sumus à morte liberati, & ad æternam vitam quam peccando amiseramus reparati.

Vnde nunc in sequentibus filiæ Syon admonentur, quatenus diuinæ bonitatis gratiam, non tantum in re, sed etiam in rei ipsius efficientiâ diligenter attendant, & admirandam salutis suæ dispositionem aduertant.

VERSUS XI.

Egredimini & videte filiæ Syon Regem Salomonem in diademate quo coronauit eum mater sua, in die desponsationis illius, & in die letitiæ cordis eius.

Syon speculatio interpretatur.

Syon dicitur speculatio, filiæ autem Syon, id est speculationis quæ sunt nisi animæ credentium, quæ per contemplationis gratiam cœlestium mysteriorum secreta subtiliter speculantur? Quibus vt egrediantur dicitur, quia minimè debent in carnalibus occupari, qui cupiunt in spiritualibus mentis oculo detineri.

Filiæ Syon cur iubentur egredi & videre salomonem in diademate.

Egredimini, inquit, & videte, non enim potestis videre, nisi prius egrediamini: egredimini ergo, hoc est, ex corporalium & visibilium rerum consideratione exire, & in diuinæ magnificentiae gloriam & in ipsam vniuersalis redemptionis causam, & in totam prorsus humanæ salutis incorporalitem mentis intuitum figite. Quare? id

eo videlicet vt videatis Regem Salomonem in diademate, quo coronauit eum Mater sua: quo autem oculo videre debetis? nimirum interiori magis quam exteriori, quia fide corporalitate ad corporalitatē exire debetis, oportet vt spiritualiter non carnaliter ea quæ videtis vel auditis intelligatis: sic enim dicitur videte, ac si dicatur intelligite.

Videte hoc loco pro intelligite capitur.

Vos ergo filiæ Syon, quæ non filij propter fortitudinem, sed filiæ appellamini propter infirmitatem quia nondum in robur spiritualis intelligentiæ profecistis, quandoquidem ferculum vobis fecit Rex Salomon, ad cuius epulas quotidie residetis, Ecclesiæ Sacramenta perspiciendo, scripturam canonicam legendo & audiendo, sanctorum quoq; Doctorem sententias perscrutando, egredimini altiore sensu & videte ipsum Regem Salomonem in diademate, quo coronauit eum Mater sua.

Cur filiæ & non filij Syon iubentur videre.

Quid vel quale est hoc diadema Regis Salomonis quo coronauit eum Mater sua? possumus quidem singulariter dicere vnum passionis signum, spineam scilicet coronam, quâ eum irridendo coronauit Mater sua synagoga, quæ eum secundum carnem genuit, sed melius videtur, vt istud diadema accipiamus, totam multiplicis passionis summam, quæ, sicut diadema ex multis prætiosorum lapidum generibus, ita ex multis diuersarum passionum signis composita est, quam

Quid vel quale sit diadema Regis Salomonis, quo coronauit eum Mater sua.

Heb. 2.

postquam in corpore suo pertulit, gloria & honore quasi quodam diademate coronatus est, sicut dicit Apostolus, *vidimus Iesum propter passionem mortis gloriâ & honore coronatum, ut gratia Dei pro omnibus gustaret mortem.* Vnde vos ô filia Syon nolite considerare tantum exteriora, & contemptibilia passionum istarum signa, hoc est, flagella, sputa, alapas, spineam coronam, crucem, sepulturam, sed de hac cōsideratione egredimini, & quid inde gloriæ & honoris, remedij & sanitatis omni procreuerit mūdo, oculis mentis aspiciate. Hoc est enim diadema quod admirari & venerari debetis, & hæc principalitas charitatis quam in medio ferculi sui constituit, talique diademate splendet excellentia suæ circa vos misericordiæ. Nonne gloria & honore coronatus est, resurgens de hac corporis passibilis corruptione in impassibilitatem & incorruptionem, & corpori suo quod est Ecclesia, huius gloriæ & honoris coronam imposuit, quando ei secum futuræ incorruptionis participium confirmavit in æternum?

Christus quando gloria & honore coronatus est.

Per diadema etiam totus humanæ dispensationis ordo in Christo accipi potest.

Siue istud diadema dicamus generaliter totum humanæ dispensationis ordinem; quo eum coronavit Mater sua, beata scilicet Virgo Maria, ex cuius utero eandem suscepit humanitatem, rationi non videtur repugnare, nam in huius diadematis compositionem, quo humanitus Christus est coronatus

quasi quædam insignium sunt ornamenta gemmarum, natiuitas, circumcisio, baptisumus, ieiunium, tēratio, passio, resurrectio, ascensio, quæ omnia includuntur auro misericordiæ eius, Aurum enim omnibus metallis pretiosius est, & *miserationes Dei super Psa. 144. omnia opera eius: ex auro ergo fulgidissimo infinitæ misericordiæ Dei, & ipsius misericordiæ operibus & signis, quæ supra memorauimus, quasi quibusdā gemis fabricatū est hoc diadema Regis Salomonis, veri videlicet pacifici Dñi Iesu Christi, qui reconcilians nos Deo pacificauit Colos. 1. omnia quæ in caelis sunt & in terris.* Vnde admonentur filia Syon quæ gratiam diuinæ contemplationis habent, ut hæc omnia sensu interiori perspicientes, quanta inde eis salus profluxerit intelligant.

Quando autem tali diademate est coronatus? *in die, inquit, desponsationis eius, in die letitiæ cordis eius: quænam fuit dies desponsationis Christi, nisi tempus Incarnationis quando processit de Virginis utero tanquam sponsus de thalamo, ad copulandam sibi Ecclesiam, propter quâ redimendam dignatus est incarnari? siue potius dies desponsationis tempus fuit passionis eius, quando sanguinis sui pretio redemptam exhibuit sibi Ecclesiam sponsam gloriosam, Ephes. 5. non habentem maculam, neque rugam.* Hanc enim isto inæstimabilis ponderis prætio subarravit, huic in dotem æternum Patris sui regnū cōscribi fecit, à qua & ipse sponsalia exigit,

Dies desponsationis quo hoc diademate Salomon coronatus vel tempus incarnationis, vel passionis Christi significat.

exigit, fidei scilicet & virtutum me-
rita, sine quibus nulla Deo copulari
potest anima, quarum partes quas-
dam paulo post in subsequen-
tibus enumerat.

Dies læti-
tiae cordis
Salomonis
fuit dies
resurrectio-
nis Christi.

Quæ ergo fuit *dies lætitiæ cordis eius*? tempus profectò resurrectionis, quando imperata omni tristitia passionis & corruptionis festiuium se ac & honorem gloria & honore coronatus cum trophæo completæ redemptionis exhibuit. Non autem ista cordis affectio ita in eum cecidit, ut antè dubius quid futurum erat nescierit, & tunc quasi dubitate submota lætitiæ animo conceperit, (nullum enim diuinitati tempus ascribitur,) sed huiusmodi locutio humanitati eius tantum cõpetit, quo dicitur propter gloriã resurrectionis, & propositum atq; ordinem redemptionis expletum diem lætitiæ habuisse, quamuis & hoc magis ad Ecclesiam quæ est corpus ipsius referri possit, iuxta illum modum locutionis, quo frequenter in sancta scriptura, quod de capite dicitur, ad corpus refertur, sicut è conuerso de corpore ad caput propter concorporationem & vnitatem, quâ vnum efficiuntur Christus & Ecclesia. Christi enim passio, resurrectio & ascensio maxima & specialis est Ecclesiæ lætitiæ, quando se meminit de captiuitate ad libertatē, de morte ad vitã, de corruptione ad incorruptionem hoc mirabili transisse suffragio.

Quia verò ad huius desponsationis mirabile spectaculum, totum istud respicit sponsi & sponsæ Epithalamium, quod hoc loco pro sua excellentia dicitur *Canticum Cantorum*, videamus quam pulchrè & iocundè, alternantia inuicem sponsus & sponsa decantant sanctæ dilectionis præconia. Supra enim exposuit sponsa dignitatem & excellentiam sponsi sibi spiritualiter copulandi, in lectuli reuerentia, in ferculorum affluentia, in ornamentorum splendore & gloria, & quod his omnibus maius est, in singulari charitatis prærogatiua, & ad istarum nuptiarum pulchritudinem perspicendam & admirandam filiam Syon egredi hortabatur, quatenus & ipsa pro posse suo his nuptijs sociari studentes, quem nunc videret per speculū in enigmate, postmodum penitus iam purgato mentis oculo facie ad faciem viderent Regem in decore suo.

Cui mox occurrit sponsus cantabili pulchritudinis testimonio, plurimasque ipsius pulchritudinis partes quasi pro sponsalibus sponsæ sibi oblatas enumerat, quæ tamen ex gratia sunt eiusdem sponsi dantis & itidem accipientis, ut ostendar merito sibi copulandam, quã tot pulchritudinum præconijs suo munere fecerit gloriosã, cui præsignati quoque lectuli & ferculi nomen aptauerit, & quam ornamentorum sibi impositorum causam effecerit. Ait ergo, *quam pulchra es amica mea, &c.*

Epithalamium hoc sponsi & sponsæ totaliter hæc desponsationem respicit.

Hactenus sponsa sponsi sibi copulandi spiritualiter attigit excellentiã, nunc sponsus sponsæ pulchritudinẽ præsequitur.

CA-